Lietas Nr. C11106615
Lietas arhīva Nr. C-1066-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs, 2015. gada 28.oktobrī

Cēsu rajona tiesa:
tiesnese D. Blūma
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasība pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam un

konstatēja,

ka 2015. gada 7.septembrī tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk-prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk-atbildētāja) par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgā bērna /pers. C/, dzimušas /datums/, uzturam.

Prasības pieteikumā prasītāja norādījusi, ka ir bērna aizbildne, bet atbildētāja ir bērna māte, kurai ar 2014.gda 19.decembra Cēsu rajona tiesas spriedumu atņemtas bērna – /pers. C/ aizgādības tiesības. Bērna māte – atbildētāja lietā - nav materiāli palīdzējusi bērnu uzturēt.

Prasītāja prasībā lūdz no atbildētājas piedzīt bērna uzturam 90 EUR mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt. Prasītāja lūgusi uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt ar prasības iesniegšanas dienu un noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179. pantu. Nav lūgta lietas izskatīšana tiesas sēdē.

Atbildētāja savā paskaidrojumā norādījusi, ka prasību neatzīst, jo nestrādā, atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā un ikmēneša ienākumi ir VSAA pabalsts 225 EUR apmērā.

Ne prasītāja, ne atbildētāja nav lūgušas lietas izskatīšanu tiesas sēdē. Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām, tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

MOTĪVU DAĻA

Pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam ir pamatota, likumīga un apmierināma.

Ar lietā esošo bērna dzimšanas apliecības kopiju prasītāja pierādījusi, ka atbildētāja ir nepilngadīgās /pers. C/ māte.

Ar lietā esošo Līgatnes novada bāriņtiesas 2011.gada 2.maija lēmumu Nr.1-6/16 prasītāja pierādījusi, ka viņa ir iecelta par aizbildni nepilngadīgajai /pers. C/. Tādējādi tiesai nav pamata apšaubīt faktu, ka atbildētājas nepilngadīgais bērns atrodas prasītājas aprūpē un audzināšanā

Saskaņā ar Civillikuma 252. panta noteikumiem aizbildņi atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus. Tā kā prasītāja atvieto nepilngadīgās /pers. C/ vecākus, tad viņa ir ieguvusi likumīgas tiesības prasīt uzturlīdzekļus aizbilstamās uzturam no bērna mātes, jo, saskaņā ar Civillikuma 255. panta noteikumiem, aizbildnim sevišķi jāgādā par sava aizbilstamā audzināšanu ar tādu pašu rūpību, ar kādu apzinīgi vecāki gādātu par savu bērnu audzināšanu.

Tiesa atzīst, ka prasība apmierināma pamatojoties uz Civillikuma 179.pantā noteikto: „Vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt". Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nav tiesiskas nozīmes izvērtēt atbildētājas iebildumus par viņas mantisko stāvokli un spēju apgādāt bērnu, jo prasītājas pieprasītā uzturlīdzekļu summa nepārsniedz Ministru Kabineta noteikto minimālo apmēru, kas jānodrošina vecākiem sava bērna uzturam neatkarīgi no viņu spējām un mantiskā stāvokļa. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru" nosaka: „Katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: 2.1. katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas"., 2.2. katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas"...

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 2. decembra noteikumiem Nr. 734 „Grozījumi Ministru kabineta 2013. gada 27. augusta noteikumos Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"" sākot no 2015. gada 1. janvāra minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros noteikta 360 EUR.

Tādējādi pēc matemātiska aprēķina (25 % no 360 EUR = 90 EUR) bērnam līdz septiņu gadu vecumam mēnesī maksājamais minimālais uzturlīdzekļu apmērs neatkarīgi no vecāka spējām uzturēt bērnu un mantiskā stāvokļa sākot ar 2015. gada 1. janvāra ir 90 EUR, kas no atbildētājas ir piedzenami par labu prasītājai.

Pēc prasītājas lūguma un saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk- CPL) 205. panta pirmās daļas 1. punkta noteikumiem uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama nekavējoši ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā – 2015. gada 7. septembri.

No atbildētājas par labu valstij būtu piedzenami tiesas izdevumi, tas ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi uzturlīdzekļu piedziņas lietā, jo saskaņā ar CPL 42.pantu.: "Tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai." CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta „b."apakšpunkts. noteicis - "par prasību, kas novērtējama naudas summā – līdz 2134 *euro*, — 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*," CPL 35.panta pirmās daļas 3.punkts nosaka,: "prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu – maksājumu kopsumma par vienu gadu." Konkrētajā gadījumā valsts nodeva ir

162 EUR (90 EURx12=1080 EUR; 15% no 1080 EUR= 162 EUR), bet izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu to faktiskajā apmērā ir 5,15 EUR (lietas 2. lapa). Tādējādi no atbildētājas valsts ienākumos būtu piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva 162 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu 5,15 EUR, jo prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem. Tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, secina, ka, lai arī atbildētāja, savas nezināšanas dēļ, nav lūgusi, atbrīvot viņu no tiesas izdevumiem, tomēr viņai nav iespēju tos nomaksāt. Netieši /pers. B/ mantisko stāvokli pierāda spēkā stājies Cēsu rajona tiesas 2014. gada 19. decembra spriedums, kurā konstatēts viņas trūcīgais mantiskais stāvoklis.

Šī iemesla dēļ viņa no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvojama pilnībā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8. pantu, 34. panta pirmās daļas 1. punkta „a" apakšpunktu, 35. panta pirmās daļas 3. punktu, 42. panta pirmo daļu, 45., 93., 97., 193., 204.[1] pantu, 205. panta pirmās daļas 1. punktu, 250.[27] panta pirmo, otro daļu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ personas kods /personas kods/, dzimušas /datums/, uzturam 90 EUR (deviņdesmit eiro) ik mēnesi līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, bet ne mazāk par Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Uzturlīdzekļu piedziņu uzsākt ar 2015. gada 7. septembri.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoši.

Atbrīvot /pers. B/ no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesai, 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Cēsu rajona tiesā.

Tiesnese D.Blūma